

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาในเรื่อง บทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนตามทัศนะของนักเรียนและปกครองในช่วงที่ 3 โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำการกำหนดขั้นตอน และวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งแบ่งขั้นตอนออกเป็น 7 ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองและนักเรียน จำนวน 910 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) จึงสามารถกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างสัดส่วนประชากร (proportional allocation) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 278 คน การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้สัดส่วน (proportional stratified random sampling) ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรในการวิจัย

สถานภาพ	ประชากร			จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
	มัธยมศึกษาปีที่ 1	มัธยมศึกษาปีที่ 2	มัธยมศึกษาปีที่ 3		
นักเรียน	46	46	47	455	139
ผู้ปกครอง	46	46	47	455	139

ที่มา (โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม), 2550, หน้า 1)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) ลักษณะเป็นตัวเลขมาตรฐานประมาณค่า (numerical) มี 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนตามทัศนะของนักเรียนและผู้ปกครอง ในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม) จังหวัดสระบุรี โดยลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ทำการตอบสอบถามส่วนของนักเรียน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และส่วนของผู้ปกครอง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและอาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ต่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนตามทัศนะของนักเรียนและผู้ปกครองในช่วงชั้นที่ 3 ใน 11 ด้าน ดังนี้

ความรับผิดชอบ	จำนวน	5	ข้อ
ความซื่อสัตย์	จำนวน	4	ข้อ
ความมีเหตุผล	จำนวน	4	ข้อ
ความกตัญญูกตเวที	จำนวน	3	ข้อ
การรักษาระเบียบวินัย	จำนวน	3	ข้อ
ความเสียสละ	จำนวน	4	ข้อ
ความสามัคคี	จำนวน	4	ข้อ
การประหยัด	จำนวน	3	ข้อ

ความยุติธรรม	จำนวน	2	ข้อ
ความอดสาหัส	จำนวน	4	ข้อ
ความเมตตากรุณา	จำนวน	6	ข้อ

สำหรับมาตรวัดตัวแปรเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งมีการกำหนดระดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย โดยมีระดับคะแนน 5 ระดับ ดังนี้ (สุวรรีย์ สิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 120-121)

- ระดับ 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- ระดับ 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- ระดับ 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- ระดับ 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษารูปแบบ ลักษณะ และวิธีการในการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมเนื้อและสาระต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้กำหนดขึ้นในเรื่องบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนตามทัศนะของนักเรียนและผู้ปกครองในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงเคราะห์) จังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ จำนวน 42 ข้อ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเครื่องมือที่สร้าง นำแบบสอบถามที่ได้สร้างเสร็จเสนอประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนเพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ทดสอบความเที่ยงตรง (validity) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence index :IOC) (สุวรรีย์ สิริโกศาภิรมย์, 2540, หน้า 18) โดยให้คะแนนเป็น 3 ระดับคือ 1 = สอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจ และ -1 = ไม่สอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงเนื้อหา และภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนและผู้ปกครองในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนหน้าพระลาน(พิบูลสงคราม) จังหวัดสระบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ทุกฉบับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

4. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้แล้ว มาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แล้วนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้พร้อม และจัดแยกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้แล้ว เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และตรวจสอบ
2. ขอหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม) จังหวัดสระบุรี คอบแบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้คำนวณไว้จำนวน 278 ฉบับ ทำการกรอกแบบสอบถาม และผู้วิจัยได้ติดตามรวบรวมจัดเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับ และตรวจสอบการคะแนนของแบบสอบถามทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยวิธีแจกแจงความถี่ (frequency distribution) หาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนตามทัศนะของนักเรียนและผู้ปกครองในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนหน้าพระลาน(พิบูลสงคราม) จังหวัดสระบุรี ทั้ง 11 ด้าน รวมทั้งภาพรวม ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยระดับ บทบาทของพระสงฆ์ต่อการ

พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนตามทัศนะของนักเรียนและผู้ปกครองในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม) จังหวัดสระบุรี นำมาพิจารณาระดับตามเกณฑ์เป็นรายด้าน และรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการแปลความหมายของช่วงคะแนน ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2536, หน้า 38)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดเป็นอิสระแก่กันสำหรับอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้การทดสอบของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference: LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. การคำนวณหาขนาดของตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547, หน้า 138)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของจำนวนประชากร
	e	แทน	ระดับของความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับได้ 0.05

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item objective congruence Index : IOC) โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหา จำนวน 5 คน ให้แต่ละคนพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มบทบาทของ
พระสงฆ์นั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มบทบาท
ของพระสงฆ์นั้น

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มบทบาท
ของพระสงฆ์นั้น แล้วนำคะแนนมาแทนค่าในสูตร (สุวริย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 118)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธี
สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbact's alpha coefficient) (สุวริย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2540,
หน้า 113)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n แทน จำนวนข้อคำถาม
 s_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 s^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย
(mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สถิติพื้นฐาน (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541
หน้า 35)

3.1 ค่าร้อยละ (percentage)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ร้อยละ (percentage)
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^k f_i x_i}{n}$$

เมื่อ $i = 1, 2, \dots, k$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

K แทน จำนวนกลุ่ม

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

$\sum_{i=1}^k f_i x_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

3.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)

$$\text{สูตร S.D.} = n \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^k f_i x_i^2 - \left[\sum_{i=1}^k f_i x_i \right]^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง

f แทน ความถี่

X_i แทน คะแนนแต่ละข้อที่ i

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum_{i=1}^k f_i x_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

4. สถิติอ้างอิง (inferential statistics)

4.1 สถิติการทดสอบ (t-test) ที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม ชนิดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน โดยเปรียบเทียบระดับบทบาทของพระสงฆ์ต่อ การพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนตามทัศนะของนักเรียนและผู้ปกครองในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม) จังหวัดสระบุรี โดยจำแนกตามเพศ (ชูศรี วงศ์วิริยะ, 2541, หน้า 176)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)}}$$

$$df = (n_1 - 1) + (n_2 - 1)$$

$$= n_1 + n_2 - 2$$

$$df = \frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{s_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม
	$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน	คะแนนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	s_1^2, s_2^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	s_p^2	แทน	ความแปรปรวนร่วม
	n_1, n_2	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ

4.2 สถิติการทดสอบเอฟ (F-test) ที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 249)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w} = \frac{SS_b / k - 1}{SS_w / n - k}$$

$$SS_w = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^k (X_{ij} - \bar{X}_j)^2, \quad SS_b = \sum_{j=1}^k n_j (\bar{X}_j - \bar{X})^2$$

เมื่อ	SS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	SS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	X_{ij}	แทน	ค่าสังเกตแต่ละค่า
	$\bar{X}_j$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ j
	n	แทน	จำนวนค่าสังเกตในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยรวม
	n_j	แทน	จำนวนค่าสังเกตในกลุ่มที่ j

5. สูตรการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (multiple comparison) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง Post Hoc Test) โดยใช้สูตรของฟิชเชอร์ (Fisher's Least - Significant Difference : LSD) ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 252)

$$\text{สูตร LSD} = t_{(\frac{\alpha}{2}, v)} \sqrt{MSE \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ	$t_{(\frac{\alpha}{2}, v)}$	แทน	เป็นค่าจากตารางการแจกแจงที่ระดับนัยสำคัญ α และระดับขั้นเสรี v
	v	แทน	ระดับขั้นเสรีของความผันแปรภายในกลุ่มหรือความคลาดเคลื่อนของการทดลอง
	MSE	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
	n_i, n_j	แทน	ขนาดตัวอย่างของประชากรที่ i และ j ตามลำดับ